

Vážení diváci,

dnes se setkáváme na třetím představení Voskovcovy Sázavy. Uvidíme známou verneovku „Cesta kolem světa za 80 dní“ v provedení DS Jirásek Nový Bydžov. Letošní Vosk(n)oviny se svým čtenářům snaží postupně přiblížit nejčastější divadelní profese. Dnes si posvětime na herce. Na první straně naleznete malou recenzi porotce Oldřicha Randuly věnovanou, s důrazem na herectví, představení z minulého týdne. Dále je zde minirozhovor s našimi divadelníky, kteří se dané profesi v rámci DS Jiřího Voskovce Sázava, věnují. O kladech herectví přemýšlel Radek Tupý, mouchy na herectví hledala Halina Brošová. Stejně, jako v loňském roce, malují obrázky na titulní stranu Vosk(n)ovin žáci ZŠ Sázava. Letos to mají ovšem těžší, protože i je jsme požádali o zobrazení jednotlivých divadelních profesí. Druhá strana Vosk(n)ovin je tradičně věnována ohlednutí na předchozím představením.

Když je komedie opravdu zapeklitá

Být hercem Divadelního spolku Prácheňská scéna v Písku, to není snadná věc. A obzvlášť, pokud pan režisér sáhne po komedii, kde je všechno vsuktu zapeklité. Něco „zapeklilo“ samo Peklo, spousta zapeklitostí je v mezilidských vztazích, no a když je na jevišti zapeklitě hodně postav ve stejný čas, to je

teprve peklo.

Vytvořit tvář, náuru a jedinečnost některého z pitoreskních obyvatel vesničky Padousy bylo pro herce z Písku úkolem nesnadným, ale přijatým s odvahou a splněným se ctí. Trošku pomohly dobové kostýmy, ale na scéně se nebylo zač schovat – kulisy byly minimalistické – a ani s rukama moc nebylo co dělat, neboť rekvizit bylo poskrovnu. O to více si herci a herečky pohráli s hlasem a gestikulací a já jim jejich charakteru velmi uvěřil. Ano, některé postavy měly ve scénáři i sólový zpěv, ale nelze pokaždé očekávat operní výkony, že.

Ovšem když se měl na scéně vytvořit mumraj, kdy postavy přicházejí, odcházejí, různě se setkávají a míjejí, míchají, dohadují a pomlouvají, to se teprve projeví, jak je herecká bytost neřiditelná, nepolapitelná, nevyzpytatelná, ale přesto zábavná a věrohodná.

A herci a herečky z Písku byli zábavní a věrohodní – musím se podívat, kde jen jsou ty Padousy.

-Oldřich Randula

Být či nebýt hercem

Co tě přitahuje/odrazuje na herecké profesi?

RT: To, že mohu být někým jiným a hrát třeba i postavu, se kterou bych se v civilu neztotožňoval. Dalším, co mě přitahuje, je atmosféra a energie, která v divadle a v představení je.

HB: Jediné, co tě trápí, je tréma. Tréma je zajímavá.

Někdy tě posune dál a ty ze sebe vydáš lepší výkon a jindy tě naopak svazuje. Z toho druhého případu máš hrozný strach. Jinak ale není nic, co by mi vadilo.

Co je z Tvého pohledu na této profesi nejdůležitější/nejnáročnější?

RT: Tohle bude mít každý asi úplně jinak, ale myslím si, že se všichni shodneme v jednom – uvěřitelnost dané role. Aby divák věřil tomu, co dělám.

HB: Náročné je to na paměť, samozřejmě. Také musíš umět devatero řemesel. Musíš být vším a musíš v tom být přesvědčivá.

Předlož tři klady/zápory profese.

RT: Je to koníček, který mi umožní, abych se soustředil jenom na divadlo, totální vycištění hlavy. Druhým kladem je, když se představení divákovi líbí... ta energie, která z diváků jde zpátky na jeviště. Tuhle činnost rád dělám v kolektivu, takže pro mě je radost být součástí týmu, který něco takového svede. Jsem na to upřímně hrdý.

Soutěž pozorného diváka ...

V(n) O T Ě Soutěž, kterou si pro své čtenáře připravily Vosk(n)oviny, je v plném proudu. Zapojit se do ní můžete samozřejmě i dnes.

Po shlédnutí představení vyplňte ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dané hře. Bude-li Vaše odpověď správná, automaticky se dostane do závěrečného slosování. Učinit tak můžete po každém ze šesti soutěžních představení a zvýšit tím Vaši šanci na výhru. A že je o co hrát! Hned tři vylosování získají permanentku na 23. ročník Voskovcovy Sázavy. Slosování proběhne 27. října 2023, před závěrečným představením.

Jste-li nejen pozorným divákem, ale také pravidelným čtenářem Vosk(n)ovin, jistě víte, že pro vás má přehledkový plátek před každým představením malou nápovědu k aktuální otázce. Nejinak tomu bude i tentokrát...

Nápověda, pro čtenáře Vosk(n)ovin, k dnešní soutěžní otázce zní:
Pokud se na scéně objeví nebohá žebračka, je čas zbystřit.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: čtyřikrát

... pozvánka na další představení

pátek 6.10.: **Jacobowski a Stjerbinski**

Rádobyvadlo, Klapý

Diváky srdečně zveme na „komedii jedné tragédie“, jak zní podtitul této hry. Jedná se o příběh inspirovaný autobiografickými zážitky samotného autora, s množstvím židovských anekdot. Uvidí hru o lásce, hrdinství a přátelství, kdy se polský žid Jacobowski, plukovník Stjerbinski, jeho sluha a krásná excentrická Francouzka Mariana ocitají na společném útěku před nacistickou okupací.

HB: Já vidím samá pozitiva (*smích*). Zápořem může být třeba intimní scéna, které se obáváš a režisér ji vyžaduje. My bychom si takovou hru asi nevybrali, ale herečka obecně musí takové situace zvládnout. Pro někoho je zápořem i ten noční život, který mně nevdá. Dalším zápořem může být i to, že tahle profese hodně zasahuje do rodinného života. Jak to kdo bere...

Jaké tři vlastnosti by měl/neměl mít každý/žádný herec?

RT: Respekt, pokora a vztah ke kolektivu. Jde o respekt k divadlu, ke kolegům, k divákům. To všechno potom vyvolává zodpovědnost k tomu, jak se budu chovat na jevišti, jak budu hrát a umět roli.

HB: Profesionál by neměl mít vadu řeči, měl by mít výrazný přednes, na tom, myslím, hodně záleží. Herec může být introvertní, ošklivý, tlustý, tenký, plešatý... všechny typy jsou potřeba. Neměl by být hloupý a neměl by to být necita, protože herec se vždy do někoho vcítuje. Někomu, kdo není empatický, by tahle vlastnost chyběla.

Které jiné divadelní profese by ses chtěl/nechtěla věnovat?

RT: Všechny ostatní profese respektuji, ale zajímalo by mě psaní scénářů. Je to něco, kde bych zužitkoval, že mám představivost, kterou velmi rád ve všem používám.

HB: Nechtěla bych dělat kulisáka, protože tahat ty kulisy mě nebaví (*smích*). Ale vymýšlet je, společně s někým, ano. Toho bych se nebála.

Jak to vidí děti ...

Kateryna, 4.B, ZŠ Sázava

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadelní spolek Prácheňská scéna z Písku vznikl v listopadu 1997 a navázal na dlouholetou tradici ochotnického divadla, neboť první ochotnický divadelní soubor v Písku vznikl již v roce 1867. V loňském roce oslavil soubor 25 let své existence.

Zapeklitá komedie aneb Kdosi brousí nad Paďousy je drdovsky laděná hra, ve které vystupují nadpřirozené bytosti. Diváci měli možnost shlédnout pohádku pro dospělé, kde vtípně laděný příběh ukazuje, jak „podzemské“ bytosti – tedy čerti, vymýšlejí na hříšníky různé zkoušky charakteru. Jako každá správná pohádka i tato skončila dobře.

Rozhovor s Milanem Kursteinem, režisérem hry Zapeklitá komedie aneb... a představitelem role starosty Pukavce

Podle čeho vybíráte hru, kterou chcete nazkoušet?

Zaměřujeme se především na komedie, a samozřejmě koukám na to, aby si zahrálo co nejvíce lidí ze souboru, protože máme asi 25 členů. Nechceme to „rozměšovat“, někteří lidé mají alternace. Samozřejmě vybírám hry podle charakteru postav a podle toho, koho mám v souboru k dispozici. Vždycky je třeba přihlížet k tomu, jak jsou ti lidé vytížení a podle toho je obsazovat.

Jak došlo k výběru hry, kterou jsme viděli?

Jedná se o pohádkovou hru, která je vyloženě pro dospělé. Scénář jsem našel na webových stránkách Dilie, nějakou dobu jsem ho studoval a dospěl jsem k závěru, že ta hra je aktuální, zvláště v současné době. Bohužel i v naší společnosti jsou lidé za peníze schopni udělat cokoli, nejen upsat duši čertu... to je motto, se kterým jsem šel do této hry.

Byli členové souboru nadšení z Vašeho výběru?

Nemohu říci, že by byli nadšení, ale při první čtené zkoušce už jsme se bavili. Dnes jsme odehráli sedmou reprízu.

Kolik repríz vaše hry mívají?

Zhruba těch 14-15 repríz, samozřejmě také záleží na tom, jak se která hra líbí.

Často se setkáváme s režiséry „z nutnosti“. Jak je to u Vás?

Já také režiju z nutnosti, ale dělám to proto, že mě

to baví, ne že by mě do toho někdo tlačil.

Jakým stylem hru upravujete, pomáhá Vám někdo?

Samozřejmě hru několikrát přečtu, dělám si výpisky. Rozdělím si hru podle jednotlivých situací. Teď jsem „chytřej“, protože jsem začal studovat režijní školu v Nučicích (pořádá ADA, pozn.red.).

Váš soubor je pravidelným účastníkem Voskovcovy Sázavy, jak se vám u nás hraje?

My do Sázavy jezdíme velice rádi. Tuším, že jsme na přehlídce po páté. S prvním představením tady, Nebe na zemi, jsem tu byl někdy kolem roku 2003. Tehdy jsem si, já osobně, odvezl cenu za roli Scipia.

Jakou jinou divadelní profesi než tu, které se věnujete, byste rád dělal?

Procházím všemi profesemi amatérského divadla, bohužel tedy i tím zpěvákem, který mi moc nejde.

Rozhovor s Radkem Brousillem, představitelem čerta Koziáše

Jak se Vám role Koziáše hraje?

Vždycky se mi hrají dobře role, které jsou komediální. Koziáš je takový správný přitroublík. Hlavně se mi na té roli ale líbí, že má, když to řeknu odborně, dvě polohy. Jednu, když je čert v kontaktu s peklem a druhou, když se dostane na svět, kde se chová úplně jinak, je to jiná postava. Už hrají asi třetího čerta, jsem na tom jako pan Dvořák s vodníky...

Máte nějakou vysněnou roli?

Ani ne tak roli, jako spis zatím nesplněný sen. Chtěl bych udělat muzikál. Sním o tom hrát v létě na Zvíkově Noc na Karlštejně. Pro někoho je to možná kyč, ale mně by se to tam líbilo. I vzhledem k tomu, že bychom měli v létě k dispozici nádhernou kulisu hradu. V létě chce hrát na Zvíkově mnoho divadel, i profesionálních, a pan kastelán je s námi natolik solidární, že nám dovolí vytvořit si tam letní scénu, na které pořádně Zvíkovské divadelní léto.

Rozumím tomu tak, že byste ten muzikál rád režíroval.

Ano. Režisérskou zkušenost sice nemám, ale za ty roky, co jsem v Prácheňské scéně, už mám nějakou představu, jak s těmi lidmi pracovat. Už jsme zkoušeli mnoho představení. Co se týče režie, asi bych věděl, jak ji dělat, protože v divadle jsem 20 let, ač je to neuvěřitelné.

Celou tu dobu působíte v Prácheňské scéně?

Ano, náhodou jsem se dostal do divadla, když tam byla televizní soutěž Caruso show. Formou castingu se vybírali nějakí lidé, kteří umějí zpívat. Vybralo se asi deset zpěváků, i já jsem našťáště prošel sítím, protože jsem muzikant, hrají v kapele od 18 let. Zaspíval jsem a dramaturgyně píseckého divadla, se kterou jsem se znal osobně, se mě tenkrát zeptala, proč nehrají s místními ochotníky. Nikdy předtím mě to nenapadlo, postavil jsem se pódium jako muzikant, a to bylo všechno. Nakonec jsem

k ochotníkům na první zkoušku šel a hned jsem dostal roli anděla zpívajícího koledy ve vánoční hře.

Ke zpěvu jste inklinoval od mládí? Studoval jste ho?

Hraji na baskytaru a zpívám. Jsem absolutní samouk, nemám žádnou hudební školu, noty znám, ale nezahraji podle nich. Táta mě naučil hrát na kytaru v mých deseti letech. Postupem času se mi zdálo, že šest strun na kytaru je zbytečně moc, dvě jsem odendal a hrál jen na čtyři. Baskytara mi proto úplně učarovala.

Co si myslíte, že je na profesi herce nejtěžší?

Poslední dobou je pro mě nejtěžší naučit se text. S kolegyní jsme ale nazkoušeli hru, která trvá asi hodinu a dvacet minut a celou dobu jsme na jevišti jen my dva, takže to s tím textem nebude zase tak zlé. Nejtěžší... myslíte pro herce obecně nebo pro mě?

Pro Vás jako pro herce.

Vydržet ty chvíle, kdy to vyloženě nejde a člověk už si říká, jestli to má zapotřebí a že to celé selže. Mám rád, aby to, co se dělá, mělo nějakou úroveň – i když jde o amatérské divadlo. Bylo období, kdy jsme to v souboru skoro zaballili, ale nakonec se to nějak vyseletovalo a zase jsme parta, která chce něco dělat. Akorát od toho muzikálu mě odrazují.

Které divadelní profesi byste se nechtěl věnovat?

Už jsem si vyzkoušel osvětlovače, zvukaře, technika... nechtěl bych být dramaturg, který musí celé představení nějakým způsobem vymyslet.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Dospělí většinou přicházejí na pohádky se svými ratolestmi, dnes byli bez dětí, přestože jsme viděli pohádku... a myslím, že to bylo dobře, protože pohádka byla místy košilatá.

Kristýna Urbanová

Představení se mi líbilo, ale bohužel se mi moc nelíbily zpěvy. Přišlo mi to mnohdy neúplně synchronizované, bylo to často falešné, nesedělo to do rytmu.

Oldřich Randula

Poprvé mě smrtka opravdu pobavila.

Jak to vidí divadelníci...

- Představení se mi celkem líbilo, možná by chtělo trochu zkrátit.

- Herecky to nebylo špatné, ale zpěvy se moc nevyvedly.

- Ze zákulisí bylo vidět, že se herci chovali zodpovědně, byla tam výborná atmosféra.

- Zklamala mě scéna, která byla víceméně tvořena 2 praktikáblí. Kostýmy byly přitom vybrány vhodně.

- Velice se mi líbil ve své roli představitel čerta Koziáše.

- Bylo to vtípné, milé, ale trochu dlouhé.

Výsledek hlasování

líbilo	55
líbilo s výhradami	8
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz.

Všechna vydání V(n) budou postupně zveřejňována na webu a facebooku DS Jiřího Voskovce a též na facebooku přehlídky Voskovcova Sázava na odkazech:

www.divadlo-sazava.cz
www.fb.com/dsjvs
www.fb.com/voskovcovasazava